

Warszawa, 13-03-2025 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Marcin Wiącek

VII.7014.20.2024.AMB

Pan

Adam Bodnar

Minister Sprawiedliwości

Ministerstwo Sprawiedliwości

ePUAP

Szanowny Panie Ministrze,

pismem z dnia 3 czerwca 2024 r. (VII.7014.5.2024), zwróciłem się do Pana Ministra wskazując na problem z dostępnością lekarzy sądowych. Z odpowiedzi z 28 czerwca 2024 r. (DPG-III.053.2.2024) wynika, że resort sprawiedliwości jest świadomy problemu, którego przyczyn upatruje m.in. w stosunkowo niskich wynagrodzeniach przyznawanych lekarzom sądowym. W związku z powyższym, jak wynika z odpowiedzi, Ministerstwo Sprawiedliwości podjęło działania w celu zidentyfikowania skali zasygnalizowanego problemu oraz prowadzi prace analityczno-koncepcyjne zmierzające do zwiększenia wynagrodzeń lekarzy sądowych w drodze nowelizacji rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 stycznia 2008 r. w sprawie wynagrodzenia przysługującego lekarzowi sądowemu i trybu finansowania tego wynagrodzenia oraz zwrotu kosztów dojazdu, a także wzoru zestawienia wystawionych zaświadczeń (Dz. U. z 2013 r. poz. 467). Jednocześnie zastrzeżono, że wynik tych prac oraz termin, w jakim zostaną one zakończone zależą m.in. od możliwości budżetowych.

Dotychczas ww. rozporządzenie nie zostało znowelizowane, a wynagrodzenie przysługujące lekarzowi sądowemu za wystawienie zaświadczenia potwierdzającego zdolność albo niezdolność do stawienia się na wezwanie lub zawiadomienie organu uprawnionego uczestników postępowania z powodu choroby, utrzymuje się na poziomie 100 zł.

Z uwagi na brak działań wychodzących naprzeciw dostrzeżonemu problemowi, Naczelna Rada Adwokacka pismem z 23 października 2024 r. zwróciła się do Pana Ministra o podjęcie interwencji zmierzającej do zapewnienia dostępności lekarzy sądowych w każdym okręgu sądowym, jak też w liczbie pozwalającej na realizowanie ich zadań w taki sposób, aby osoby potrzebujące usprawiedliwić swoje niestawiennictwo z powodu choroby, na wezwanie lub zawiadomienie sądu lub organu prowadzącego postępowanie, mogły je uzyskać w każdym przypadku przed terminem planowanej czynności procesowej, alternatywnie zaś o podjęcie inicjatywy ustawodawczej zmierzającej do uchylenia przepisów ustawy z dnia 15 czerwca 2007 r. o lekarzu sądowym (Dz. U. Nr 123, poz. 849 ze zm.), ponieważ pomimo sygnalizowania tego problemu w przeszłości, nadal pozostaje on nierozwiązany. NRA złożyła także następnie petycję, postulując uchylenie ustawy o lekarzu sądowym¹.

Jak wskazywałem w moim poprzednim wystąpieniu w tej sprawie, bez wątpienia zapewnienie dostępu do lekarza sądowego w każdym okręgu sądowym i w odpowiedniej liczbie ma istotne znaczenie dla zagwarantowania realnej możliwości usprawiedliwienia niestawiennictwa uczestników postępowań sądowych z powodu choroby i nienarażania obywatela na negatywne konsekwencje procesowe związane z faktyczną niemożnością uzyskania zaświadczenia od lekarza sądowego. Dostrzegając więc, że sytuacja z dostępem do lekarzy sądowych nie uległa poprawie, działając na podstawie art. 16 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2024 r. poz. 1264 ze zm.), zwracam się do Pana Ministra z prośbą o podjęcie adekwatnych działań zmierzających bądź to do zapewnienia faktycznej dostępności do tych lekarzy w ramach istniejących ram prawnych, a w sytuacji, gdy to okaże się niemożliwe, rozważenie wprowadzenia zmian legislacyjnych, które pozwolą na urealnienie możliwości usprawiedliwienia niestawiennictwa uczestników postępowań sądowych. Będę wdzięczny za informację o działaniach podjętych w tej sprawie przez Pana Ministra.

¹ Nr petycji skierowanie do Senatu: P11-18/25. Analogiczna petycja została skierowana przez NRA także do Sejmu i Rady Ministrów. Zob. też skierowaną przez osobę indywidualną do Senatu petycję nr P11-100/24 w tej samej sprawie; postulaty dotyczące uchylenia ustawy o lekarzu sądowym wpływają także do mojego Biura.

Z poważaniem

Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-wydano i podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Pan adw. Przemysław Rosati
Prezes Naczelnej Rady Adwokackiej
ul. Świętojerska 16
00-202 Warszawa